

Fejezeti indokolás

LXVI. fejezet Központi Nukleáris Pénzügyi Alap

I. A célok meghatározása, felsorolása

Az 1998. január 1-jétől működő Központi Nukleáris Pénzügyi Alap az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (atomtörvény) 62. §-ának megfelelően a radioaktív hulladékok végleges, valamint a kiégett üzemanyag átmeneti és végleges elhelyezésére szolgáló tárolók létesítését és üzemeltetését, illetve a nukleáris létesítmények leszerelésének finanszírozását biztosítja. Az Alappal a Kormánynak az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) feletti felügyeletét ellátó tagja, 2010. májusától a nemzeti fejlesztési miniszter rendelkezik. Az Alap kezelője az OAH.

Az Alap tevékenységét a radioaktív hulladékok és a kiégett üzemanyag elhelyezésére, valamint a nukleáris létesítmények kezelésére kijelölt szerv létrehozásáról és tevékenységének pénzügyi forrásáról szóló 240/1997. (XII. 18.) Korm. rendelet és a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap működéséről és eljárásrendjéről szóló 14/2005. (VII. 25.) IM rendelet szabályozza.

Az Alapból mind a felhalmozási, mind a működési kiadások finanszírozása pénzeszköz átadással valósul meg. A **felhalmozási célú pénzeszköz átadás** államháztartáson kívülre történik, non-profit szervezetnek, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságnak (RHK Kft.), amely a beruházásokat végzi. A **működési célú pénzeszköz átadást** nagy részben az RHK Kft. kapja tárolók üzemeltetési költségeinek fedezésére, valamint az RHK Kft. üzemeltetési, fenntartási, hatósági felügyeleti kiadásaira, de történik pénzeszköz átadás az államháztartás egyes alrendszerének is, önkormányzati társulások és az Alapot kezelő OAH részére.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2011-ben

Központi Nukleáris Pénzügyi Alap

Millió Ft

Megnevezés	2011. évi előirányzat	
	Kiadás	Bevétel
Kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladék-tárolók beruházása, fejlesztése		
Kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladék-tárolók beruházása, fejlesztése	7 535,4	
Püspökszilágyi RHFT beruházása és biztonságnövelő programja	300,3	
Nagyaktivitású radioaktív hulladék-tároló telephely kiválasztása	353,6	
Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójának bővítése, felújítása		
Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójának bővítése	2 683,2	
Nukleáris létesítmények leszerelésének előkészítése		
Paksi Atomerőmű és KKÁT leszerelésének előkészítése	296,4	
Hulladéktárolók és az RHK kft. üzemeltetési kiadásai	4 351,6	
Társadalmi ellenőrzési és információs társulások támogatása	1 026,7	
Alapkezelőnek működési célra	181,3	
Nukleáris létesítmények befizetései		23 127,5
Paksi Atomerőmű Zrt. befizetése		6,5
Radioaktív hulladékok végleges és eseti elhelyezése		8 194,8
Költségvetési támogatás		1,1
Egyéb bevételek		
összesen:	16 728,5	31 329,9

III. Célok elérésének módja

Kis – és közepes aktivitású radioaktív hulladék-tárolók beruházása, fejlesztése

A kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék-tároló telephelyének kijelölésére kutatások folytak Bátaapáti térségében. Ezek eredményei alapján az illetékes földtani hatóság a területet alkalmasnak minősítette, és 2005. július 10-én a Bátaapátiban tartott népszavazáson a lakosok döntő többsége is támogatta a tároló megépítését, amihez a környező önkormányzatok határozatban csatlakoztak. Ezen előzmények alapján az Országgyűlés a 85/2005. (XI. 23.) OGY határozatában hozzájárult a tároló létesítését előkészítő tevékenységek megkezdéséhez. A tároló a Paksi Atomerőmű kis és közepes aktivitású hulladékainak elhelyezésére szolgál. 2008-ban elkészült és az engedély megszerzése után üzembe vett felszíni létesítményekben – a Paksi Atomerőmű Zrt. igényének megfelelően – ideiglenes tárolási lehetőséget lehetett biztosítani az atomerőmű szilárd radioaktív hulladékainak egy része számára. 2009-re elkészültek a jövőben megépülő felszín alatti tároló kamrák megközelítő és ellátó vágatai és építményei. Az első ütemben megépülő 2 tároló kamra és a kapcsolódó technológiai rendszerek kialakításáért felelős vállalkozó kiválasztására még 2010-ben sor kerül. A létesítmény első 2 tároló kamrája 2011. év végére készül el, 2012-ben a próbaüzem és az üzemeltetési engedély megszerzése után megkezdhető a hulladékok felszín alatti végleges elhelyezése.

A Püspökszilágyi RHFT-nél folyamatban van a 2002-ben indított hosszú távú biztonságnövelő program végrehajtása. Ennek keretében az erre a célra előzetesen kiválasztott négy medencében megtörtént a hosszú élettartamú hulladékok és sugárforrások visszanyerése és tároló-térfogat is felszabadult. A demonstrációs céllal végrehajtott feltárási munkák összegző értékelése megtörtént, a további munkákat egy 2010-ben elkészülő biztonsági értékelés alapozza meg. Az ehhez szükséges engedélyezési eljárás 2010-ben indul, a tényleges kivitelezés 2011-ben kezdődik, és több éven át tart. 2011-ben ugyancsak megkezdődik a laborépület, illetve az őrzésvédelmi rendszer korszerűsítése.

Nagy aktivitású radioaktív hulladék-tároló telephely kiválasztása

A nagy aktivitású és hosszú élettartamú radioaktív hulladékok elhelyezésének előkészítésére a Nyugat-Mecsek térségében, a bodai agyagköben folytatni kell az előkészületeket egy föld alatti kutatólaboratórium létesítésének érdekében. Mivel azonban az NRHT beruházásának prioritása van, a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésére irányuló projekt lelassult és a 2002-ben jóváhagyott kutatási terv az eredeti terjedelmében nem volt végrehajtható. A más ütemezéssel és csökkentett mértékben elvégzett kutatási munkák során megszerzett, a jövő szempontjából értékes földtani információk összegezése 2010-ben megtörtént, amellyel lezárult a 2003-ban megkezdett kutatási program.

2009-ben elkészült és 2010-ben széleskörű egyeztetésre került a hazai radioaktív hulladékok kezelésének és elhelyezésének új programját megalapozó tanulmány, amely több változatot vet össze, figyelembe véve az atomerőmű üzemidő-hosszabbításának és az üzemanyagciklus lezárásával, ezen belül a kiegészítő fűtőelemek kezelésével kapcsolatos, valamint más fejleményeknek a várható hatását is. Erre épülve megkezdhető volt a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésére irányuló projekt koncepciótervének felülvizsgálata.

A már kiépített terepi monitoring rendszerek további üzemeltetésén, illetve a jogszabályi környezet pontosításához szükséges előkészítő munkán túl, 2011 és 2013 között – a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően – egy biztonsági értékelés összeállítása, illetve a föld alatti labor telephelyének kiválasztásához szükséges kritériumrendszer kialakítása a cél. A terepi kutatás folytatása 2014-től várható.

Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójának bővítése, felújítása

Folytatódik a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójának bővítése és felújítása. Megkezdődött az új bővítési szakasz (17-20. kamramodulok) megvalósítása a 2008. március 17-én jóváhagyott beruházási javaslat szerint, igazodva a Paksi Atomerőmű igényeihez. 2010-re befejeződtek a talajstabilizációs munkák, illetve megkezdődtek az építészeti és technológia rendszerek kivitelezési munkái. A 17-20. kamramodulok 2012-re vehetők üzembe, majd folytatódik a tároló bővítése 2013-2016 között további öt kamramodullal.

Nukleáris létesítmények leszerelésének előkészítése

A Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója (KKÁT) és a Paksi Atomerőmű leszerelésének előkészítése 2011-ben is tovább folyik. Az eddigi nemzetközi gyakorlat azt mutatja, hogy azoknál a nukleáris létesítményeknél melyeket korábban terveztek, és a tervezés során nem használtak korszerű számítógépes tervezési eszközöket, nagyon nagy gondot jelent az ún. tervezési inputadatok korrekt, ellenőrizhető formában történő megjelenítése, és az ún. tervezési adatbázis létrehozása. Az adatok összegyűjtése, az adatbázis létrehozása rendkívül idő és költség igényes.

A hatósági előírásoknak megfelelően a nukleáris létesítményekre előzetes leszerelési tervet kell készíteni, és azt időről-időre felül kell vizsgálni. A Paksi Atomerőmű új Előzetes Leszerelési Terve 2008 decemberében készült el, míg a hatósági követelményeknek megfelelő előzetes leszerelési terv a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójára 2010-ben véglegesíthető. A közeljövő egyik legfontosabb feladata az erőmű leszerelési adatbázisának kiegészítése, ami már 2010-ben megkezdődik. 2011-ben további fontos feladat a Paksi Atomerőmű leszerelésének tervezéséhez szükséges sugárvédelmi felmérés előkészítése is.

Hulladéktárolók és az RHK Kht. üzemeltetési kiadásai

A **KKÁT**, a püspökszilágyi **RHFT**, a bátaapáti **NRHT** üzemeltetési, őrzési költségei, az RHK Kft. működési költsége. Az összeg a hatósági felügyeleti díjat is tartalmazza.

Társadalmi ellenőrzési és információs társulások támogatása

Az atomtörvény 10. §-ának (4) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy a radioaktív hulladéktároló engedélyese a létesítmény környezetében lévő települések lakosságának rendszeres tájékoztatása érdekében elősegítse társadalmi ellenőrzési és információs társulás létrehozását, és annak támogatást adjon.

Alapkezelőnek működési célra külön címen került tervezésre, amely az Alap kezelési és működtetési költsége.

IV. Az Alap egyenlegváltozása

Az Alap pénzkészletének változása (növekedése) 2011-ben 14 601,4 M Ft. Az Alap célkitűzésének megfelelően, a jövőbeni kiadások fedezése érdekében az Alap pénzkészlete a következő években is növekszik.

Budapest, 2010. november 02.